Teksto suvokimo testas Nr. 6

Atidžiai perskaityk.

– Viskas prasidėjo nuo paukštelio, ramaus, tykaus baltaplunksnio paukštelio, cha cha cha... – Tamsoje pajaco* juokas nuskambėjo nejaukiai ir net kraupiai*. – Mat tokio paukštelio tebūta vienut vieno visoje planetoje: kai kiti paukščiai sukdavo lizdus, perėdavo jauniklius, medžiodavo lesalą, šis nardydavo po žydrynę, įsikandęs snape žydinčią medžio šakelę... Jau sakiau: jis vienas toks tebuvo visoje planetoje, ir to pakako. Pirmasis juo susirūpino Omasijos miestas. „Negerai, – pasakė jo valdovas, – kad toks baltas, toks romus ir beginklis paukštelis laksto vienų vienas ir niekieno neprižiūrimas. Dar ims ir nugalabys* su timpa koks berniūkštis. Reikia paskirti jam saugotoją." Ir pastatė ant aukšto bokšto sargybinį su šautuvu. „Atsirado globėjai, – pašoko pavydas kitam, Onavijos, miestui. – O gal mes sugebėtume dar labiau rūpintis baltuoju paukšteliu ir jį saugoti?!" Ir jie pastatė du sargybinius su šautuvais. Tada pakilo trečiojo miesto valdovas ir parodė savo galybę paukšteliui saugoti: skyrė penkis sargybinius su šautuvais ir dar vieną patranką. Po to, žinoma, ir ketvirtasis miestas nepanoro likti prastesnis už kitus ir paukštelio gynybai paaukojo visą tanką...

Ir kad įsisiūbavo lenktynės baltojo paukštelio labui, ir kad ėmė vienas po kito miestai ginkluotis iki dantų! <...>

– O kas toliau? – lyg pats savęs paklausė pajacas Ulius Tulius. – Išaugus ginklų kalnams, prireikė juos saugoti, idant kitas miestas nepagrobtų ir nepanaudotų tam vienam paukšteliui ginti. Tad miestai ėmė atsitverti vieni nuo kitų – kaskart aukštesnėmis, tankesnėmis sienomis, kol apsiraizgė taip, kad pats paukštelis nebūtų nė snapo prakišęs... cha cha cha... – vėl karčiai nusijuokė pajacas. – Tad ko stebėtis, kad viskas nuėjo pelenais? Pakako tik plykstelėti kokio aptvaro laidui, kad ugnis persimestų į bombų krūvas ir sprogimai nusiristų per visą planetą... <...>

Pajacas tylėdamas papurtė galvą, priėjo prie aprūkusio akmens ir užsilipo ant jo.

– Man toptelėjo, – sukuždėjo keleiviams Kutas, – kad jis nori prieš kelionę pasėdėti ir patylėti, kaip ir mes tada, prie laužo.

Keleiviai gana ilgai laukė, kol Ulius Tulius atsitylės ir atsisveikins su savo planeta. Tačiau laikas ėjo, saulė baigė juoduoti, o Ulius Tulius kaip sėdėjo, taip sėdėjo ant akmens, įsmeigęs tamsiai mėlynas akis į begalines gaisravietes.

Pirmoji neteko kantrybės vadė.

– Gerbiamasis, – paragino, – jūsų reglamentas* seniai baigėsi. Nepiktnaudžiaukit kolektyvo* kantrybe.

Pajacas tarsi negirdėjo.

– Kaip matau, – suniurnėjo vadė, – turėsim dar vieną stichišką* keleivį.

– Uliau Tuliau, – vienu balsu pašaukė Kadrilis ir Kutas, – sėsk, ir važiuojam! Paskubėk!

Pajacas krūptelėjo lyg pažadintas iš sapno ir tarė:

LIVEWORKSHEETS

– Jūs dar čia?.. Keliaukit be manęs, nelaukit.

– Še tau kad nori! – apstulbo* Kadrilis.

– Brolau, kas nutiko? – susirūpino Kutas.

– Negaliu palikti savo gimtinės, – paprastai atsakė pajacas. – Be manęs, ji nieko daugiau neturi. Kaipgi paliksiu ją nelaimės valandą?

Jis atsistojo ant akmens ir apsidairė aplink. Gęstantis saulės rėželis nuauksino apskrudusį jo kepurės bumbulą, ir viskas paskendo tamsoje.

– Kaip paliksiu?.. – pakartojo Ulius Tulius.

– Bet ką tu vienas bepadarysi? Vienas lauke ne karys, – sudūdėno Tvino boselis.

– Gal man pasiseks išauginti gėlę ar medelį, – atsakė pajacas.

– O kas tada? – paklausė Kutas.

– Jei prasiskleis žiedas, tai atskris ir bitė. O jeigu atsiras bitė, mano planeta bus vėl gyva.

– Uliau Tuliau, – vėl paklausė Tvinas, – kur tu imsi sėklų tarp vienų išdagų*?

Ulius Tulius neatsakė – matyt, neturėjo ką.

– O man, – pasakė Kutas, – man toptelėjo... – Šuniokui nutilus, kažkas sutrioškėjo: abiem letenom jis plėšė drėskė savo šnirpšlę*-pupą, – ...toptelėjo, kad galėtum išauginti šitą pupą. Aš pažįstu ją tikrą, ne iš paveikslėlio, ji augo mūsų balkono lovelyje ir žydėjo raudonais žiedais. Imk!

Vėl praspindo kitas saulės rėželis, Kutas iššoko iš visureigio ir, pasistiebęs ant užpakalinių kojų, padavė pajacui pupą.

– Ačiū, – padėkojo pajacas. – Geresnės dovanos negali ir būti.

Ištraukos iš Vytautės Žilinskaitės knygos „Kelionė į Tandadriką"

LIVEWORKSHEETS

Atlik užduotis.

1 Nuo ko viskas prasidėjo?

a ☐ nuo pajaco juoko;
b ☐ nuo paukštelio;
c ☐ nuo pajaco;
d ☐ nuo Omasijos miesto valdovo.

2 Pažymėk, kuris paukštelis aprašytas tekste.

a ☐

c ☐

b ☐

d ☐

3 Dėl ko susirūpino Omasijos miestas?

LIVEWORKSHEETS

4 Ką nusprendė Omasijos miesto valdovas?

a ☐ pastatyti aukštą bokštą;
b ☐ nušauti paukštelį;
c ☐ paskirti paukšteliui saugotoją;
d ☐ atimti iš paukštelio šakelę.

5 Sunumeruok sakinius iš eilės.

☐ Ketvirtasis miestas paukštelio gynybai paaukojo visą tanką.
☐ Onavijos miestui sukilo pavydas.
☐ Trečiojo miesto valdovas skyrė penkis sargybinius su šautuvais ir dar vieną patranką.
☐ Omasijos miestas pastatė ant bokšto sargybinį su šautuvu.
☐ Onavijos miestas pastatė ant bokšto du sargybinius su šautuvais.

6 Savais žodžiais paaiškink, kaip supranti pažymėtą teksto dalį.

7 Kaip supranti posakį „Viskas nuėjo pelenais“?

a ☐ Viskas sudegė, liko tik pelenų krūvos.
b ☐ Visi pastatai tapo pelenų spalvos.
c ☐ Visų planetos gyventojų plaukai nusidažė pelenų spalva.
d ☐ Planetos gyventojai trėšia savo daržus pelenais.

LIVEWORKSHEETS

8 Kutas galvojo, kad Pajacas nori:

a ☐ palydėti saulę;
b ☐ prieš kelionę pasėdėti ir patylėti;
c ☐ kuo greičiau išskristi iš planetos;
d ☐ kad visureigio keleiviai pasiliktų jo planetoje.

9 Kieno tai žodžiai: „Gerbiamasis, jūsų reglamentas seniai baigėsi“?

a ☐ pajaco;
b ☐ Kadrilio;
c ☐ vadės;
d ☐ Tvino.

10 Remdamasis tekstu paaiškink, kodėl Ulius Tulius nepaliko savo planetos.

11 Kuri patarlė paminėta tekste?

a ☐ Tėviškės dūmas už svetimą ugnį šviesesnis.
b ☐ Visur gerai – namie geriausia.
c ☐ Vienas lauke ne karys.
d ☐ Draugą nelaimėje pažinsi.

LIVEWORKSHEETS

12 Kaip pajacas tikėjosi atgaivinti planetą?

13 Pažymėk, kas netinka.

a ☐ Planeta bus vėl gyva.
b ☐ Prasiskleis žiedas.
c ☐ Pasiseks išauginti gėlę.
d ☐ Atskris drugelis.

14 Į kurį Tvino klausimą Ulius Tulius neturėjo atsakymo?

a ☐ Kur imsi padėjėjų savo planui įgyvendinti?
b ☐ Kur imsi sėklų tarp vienų išdagų?
c ☐ Kur imsi tiek jėgų planetai atgaivinti?
d ☐ Kur imsi vandens ir trąšų pasodintiems augalams?

15 Kokia mintis toptelėjo Kutui?

a ☐ likti drauge su pajacu jo planetoje;
b ☐ paprašyti, kad pajacas padovanotų savo kepurę;
c ☐ padovanoti pajacui pupos paveikslėlį;
d ☐ atiduoti savo šnirpšlę-pupą, kad pajacas galėtų ją pasodinti.

LIVEWORKSHEETS

16 Ką apie tikrąją pupą Kutas papasakojo Uliui Tuliui?

17 Ką pasakė pajacas, gavęs iš Kuto dovaną?

18 Paaiškink, kaip supranti paskutinius pajaco žodžius.

Galėjai surinkti 25 taškus.

Surinkai.....

LIVEWORKSHEETS